

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-682473-V/II/MS

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 30 listopada 2011 r.

**Pani
Krystyna SZUMILAS**

Minister Edukacji Narodowej

Szanowno Pani Minister,

Sprawy mniejszości narodowych i etnicznych są jednym z obszarów mojego zainteresowania jako Rzecznika Praw Obywatelskich. Analizując adresowane do mnie skargi, jak i doniesienia prasowe, jestem zmuszona zauważyć, iż w świadomość społeczną wpisał się niekorzystny wizerunek Romów. Ten wizerunek najczęściej tkwi u podłoża obserwowanych wśród części społeczeństwa polskiego postaw ksenofobicznych oraz nietolerancji. Niechęć do mniejszości romskiej przybiera formy pogardy, ostracyzmu a sporadycznie także aktów szczególnej agresji. Przykładem takiej niechęci mogą być pojawiające się na murach antyromskie napisy, przypadki niewpuszczania osób narodowości romskiej do restauracji, które miały miejsce w Poznaniu w grudniu ubiegłego roku, czy też próba dokonania samosądu na romskiej rodzinie na jednym z osiedli w Limanowej w lipcu 2010 r. Skutkiem takich postaw jest również pogłębiająca się marginalizacja Romów w życiu społecznym. Chcąc wpłynąć na zmianę wizerunku mniejszości romskiej należy przede wszystkim wyeliminować negatywne stereotypy na temat tej mniejszości. Przyczyną powstawania i utwierdzania się takich stereotypów jest brak podstawowej wiedzy o Romach, ich historii oraz tożsamości kulturowej. Uważam zatem za konieczne podjęcie działań o charakterze edukacyjnym, których celem będzie zmiana negatywnego sposobu postrzegania mniejszości romskiej.

Pośród działań edukacyjnych, o których wspomniałam, za najważniejsze uznać należy uzupełnienie podręczników szkolnych o podstawowe wiadomości z zakresu historii i kultury Romów oraz wprowadzenie tej tematyki do programu nauczania wybranych przedmiotów. Stosowne informacje powinny także zasilić zasoby portalu Scholaris, który oferuje nauczycielom materiały dydaktyczne i pomoce naukowe do prowadzenia zajęć.

Jestem przekonana, iż nauczanie o mniejszości romskiej służyć będzie lepszemu zrozumieniu tej społeczności, jej kultury i odrębności, a także okaże się atrakcyjne dla uczniów. Istotne przy tym jest, aby proces edukacji prowadzony był w tym zakresie w porozumieniu i we współpracy ze środowiskami romskimi.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.: Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie. W szczególności proszę Panią Minister o rozważenie możliwości podjęcia inicjatywy, która zmierzałaby do upowszechnienia wiedzy o mniejszości romskiej wśród uczniów szkół i innych placówek oświatowych.

Łeoa wyney szocaku

Zena Jipou